

eerste kwartaal 2016

AGENDA

Wanneer?	Wat?	Blz.
di 1 maart	Soos	15
zo 6 maart	Algemene Ledenvergadering	3
di 15 maart	Eerlijk en Groen lezing Egbert Tellegen	12
zo 20 maart	wandelclub	10
di 5 april	Soos	15
za 9 april	Ledendag Regio Noord	16
zo 17 april	wandelclub	10
di 19 april	Eerlijk en Groen lezing Dick Biesta en Kees Hogervorst	12
zo 1 mei	Lentemaaltijd	15
di 3 mei	Soos	15
zo 15 mei?	wandelclub	10
di 17 mei	Eerlijk en Groen lezing Paul Metz	16
zo 19 juni	wandelclub	10
zo 18 sept	wandelclub	10
zo 16 okt	wandelclub	10
zo 20 nov	wandelclub	10
zo 18 dec	wandelclub	10

Repair Café Assen steeds iedere eerste zaterdag van de maand van 11-16
uur in MFA Kloosterveste, winkelcentrum Kloosterveen, Assen

Natuurvriendenhuis De Hondsrug, Hunehuis, Allardsoog blz. 17, 18

NiVOn = GrAs

Nivon Groningen-Assen

Van de voorzitter

Het nieuwe jaar lokt. Maar dat doet het al zo lang, dat het – in goed Nederlands – ‘umheimisch’ wordt. Bij het Nivon is april de wandelmaand, met allerlei tips en aanbiedingen. Al tijdens de kerstvakantie kwam de voorjaarsstemming op. Nog even en we kunnen een voorheen-wintermaand voor die promotiemaand gaan voordragen.

Eerlijk en Groen (Fair & Green) is daarom broodnodig. We hebben het Jaar van de bodem 2015 nu achter ons liggen en trekken met een nieuw jaarmotto verder 2016 in. Ons programma afgelopen jaar bood veel afwisseling, trok een behoorlijke groep mensen (90) en was heel innovatief in de thema’s en de aanpak. Zie verderop in dit bulletin het jaarverslag van de activiteiten. Met dit nieuwe type activiteiten gaan we gewoon door, in 2016 onder de vlag van het Jaar van Samen Duurzamer. Zie het programma hier verderop.

Ideeën hebben we genoeg. We weten nu ook De Hondsrug te vinden voor onze activiteiten. Er zijn vaak verrassend veel geïnteresseerden, van binnen en soms buiten de vereniging. We hebben mensen nodig voor nog meer ideeën en voor de uitvoering hiervan. Meld je bij een van ons. Onze bereikbaarheidsgegevens staat in dit blad.

Herman Blom

Nieuwe leden

Mw. T.C.M. van Aalsum, Groningen
Mw. J.F. Moes, Groningen
Mw. D. Smith, Rolde
Mw. E.W. de Voogd, Onderdendam
Dhr. T. de Vries, Groningen
Mw. M.A. Roozen, Haren
Dhr. J.K. Cats, Assen
Mw. B.L.M. Mulder, Assen

Mw. S. van der Werff, Groningen
Mw. N.H. Boeijenga, Mensingeweer
Dhr. N. Das, Mensingeweer
Dhr. I. Das, Mensingeweer
Dhr. B. Das, Mensingeweer
Mw. G.A. Ros, Loppersum

Van harte welkom!

Algemene Ledenvergadering (ALV) 2016

Zondagmiddag 6 maart 2016, 15.00 – 16.00 uur met een hapje en een drankje na.
Locatie: Humanistisch Centrum, W.A. Scholtenstraat 2, 9712 KW Groningen

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag ALV 2015. Dit verslag stond al eens in het GrAs-bulletin, namelijk dat van het 2de kwartaal 2015. Extra exemplaren zullen aanwezig zijn.
4. Jaarverslag 2015 van de voorzitter en plannen voor 2016.
5. Samengaan met de afdeling Roden/Leek/Peize.
6. Verslag activiteiten coördinatoren.
7. a. Verslag kascommissie;
b. Benoeming nieuwe kascommissie;
c. Financieel verslag (stukken ter vergadering beschikbaar);
d. Toelichting begroting 2016 (idem).
8. Rondvraag
9. Sluiting

Jubilarissen

Mw. D. de Boer in Groningen
Mw. W. Mercur in Groningen
Mw. T. Riemeijer in Groningen

Dhr. A.J.G. van Tongeren in Haren
Mw. J. van Tongeren-Medendorp in Haren

Financieel verslag Nivon afd. Groningen-Assen 2015 (concept)

	begroting 2015	realisatie 2015			
	<i>in hoofdlijnen</i>				
Inkomsten:					
activiteitgebonden inkomsten					
reserveringen	600,00				
Extra afdracht Nivon	2250,00	1125,00		1134,00	1044,17
Subsidie/sponsors	100,00	0,00			
Alle activiteitgebonden inkomsten (zie specificatie in andere tabel)	1161,00	1712,08		620,00	518,80
	4111,00	2837,08		1750,00	1110,77
organisatie inkomsten				0,00	0,00
Afdracht Nivon	2100,00	2184,00		250,00	0,00
Verhuur	0,00	0,00		4794,00	3166,92
Contributie	0,00	0,00		0,00	255,79
Advertenties	100,00	0,00		0,00	550,00
Rente	95,00	100,94		4794,00	3972,71
Overig			obligatie, nog te verzilveren		
	61,00	0,00		1300,00	1003,07
	2356,00	2284,94		0,00	0,00
				500,00	450,81
				100,00	0,00
				100,00	0,00
				2100,00	1453,88
resultaat				-427,00	-304,57

Toelichting op de tabellen:

Werkgroepuitgaven: betreffen vergader-, reiskosten, porti, papier etc.
 Directe uitgaven: betreffen zaalhuur, publiciteit, website, mat.kosten,
 verzak. etc.
 Honoraria: betreffen kosten sprekers/excursieleiders, incl. hum
 eventuele reiskosten.

Uitwerking inkomsten en uitgaven 2015 per werkgroep/activiteit

	IN BEGROOT (per maart 2015)	IN GEREA- LISEERD	UIT BEGROOT	UIT GEREA- LISEERD	RESUL- TAAFT	UIT SPEC. Werkgrg. uitg.	UIT SPEC. Dir. uitg.	UIT SPEC. Honor.
2015 - totalen								
leesgroepen	376,00	376,00	340,00	340,00	36,00	0,00	0,00	340,00
repair café	500,00	868,58	1335,00	612,79	255,79	456,44	156,35	0,00
law	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
soos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
nivon 90 jaar	0,00	0,00	200,00	200,00	-200,00	0,00	0,00	200,00
over datum 8-4-2015	55,00	73,50	285,00	289,76	-216,26	11,40	70,00	208,36
foodwalk 28-5-2015	35,00	91,50	135,00	136,93	-45,43	4,50	11,43	121,00
consuminderen 13-10-2015 (*)	75,00	46,00	0,00	122,34	-76,34	0,00	68,98	53,36
veerkrachtig tuinieren excursie 10-10-2015 (*)	0,00	97,50	0,00	97,50	0,00	0,00	0,00	97,50
veerkrachtig tuinieren 28-10-2015 (*)	75,00	0,00	0,00	74,30	-74,30	0,00	74,30	0,00
aan tafel	0,00	114,00	0,00	158,58	-44,58	46,46	112,12	0,00
landschappen-serie 2014	35,00	35,00	0,00	23,95	11,05	0,00	0,00	23,95
dia-avond nov. 2014	10,00	10,00	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00
GrAsblad	0,00	0,00	1750,00	1110,77	-1110,77	0,00	1110,77	0,00
SALDI EXCL. LANDELIJKE BIJDRAGE	1161,00	1712,08	4045,00	3166,92	-1454,84			
BIJDRAGE Nivon-landelijk	2250,00	1125,00			1125,00			
OPGETELD	3411,00	2837,08	4045,00	3166,92	-329,84	518,80	493,18	1044,17
				plus				
GrAsblad reservering		0,00		550,00				
repair café reservering		0,00		255,79				
				3972,71				

(*) - voor 3 activiteiten. Ikk. Jaar van de Bodem is in totaal € 150 aan inkomsten begroot

Balans per 31-12-2015			
Debet		Credit	
Kas	0	Eigen vermogen	12387,56
Zkl. Girorekening	442,45	Te betalen posten	278,34
zkl. Spaarrekening	12968,24	reserveringen	805,79
Te vorderen	61		
Totaal	13471,69	Totaal	13471,69
Balans per 31-12-2014			
Debet		Credit	
Kas	0	Eigen vermogen	12056,13
Zkl. Girorekening	1242,17	Te betalen posten	278,34
zkl. Spaarrekening	11667,30	reserveringen	620
Te vorderen	45		
Totaal	12954,47	Totaal	12954,47

.....

Financieel verslag 2015 – toelichting en voorstellen

Een aantal zaken hieronder uitgelicht:

Werkgroep Repair Café Assen heeft de € 600, voor deze werkgroep extra gereserveerd op de begroting 2015, niet hoeven gebruiken. Maar de locatie blijft onzeker. Het bestuur stelt daarom voor dit bedrag vooralsnog toe te voegen aan de reserves van de afdeling, en in het geval van overstap naar andere locatie zo nodig alsnog ter beschikking te stellen aan deze werkgroep. Dit boven op het positief saldo van € 255,79 over 2015 dat de werkgroep ‘mee neemt’ naar 2016.

Beide leesgroepen samen hebben over 2015 een positief saldo van € 36. Het bestuur stelt voor de contributie van de deelnemers op € 25/jaar te handhaven, gezien de inmiddels gestegen kosten van begeleiding, en de mogelijkheid om als het max. aantal deelnemers net niet wordt gehaald, toch quitte te draaien.

De activiteiten in het Jaar van de Bodem: Over de datum, Foodwalk, Veerkrachtig tuinieren (twee verschillende) zijn grotendeels ontstaan lopende het verslagjaar, met verschillende kosten en baten. Uitgezonderd de avond over het Stadsproject Veerkrachtig tuinieren werden de avonden goed bezocht. En ‘Aan Tafel!’, een nieuwe werkgroep, in het verslagjaar ontstaan! Alles is nieuw, de opkomst nog wat onzeker. Het bestuur heeft besloten een jaar lang mogelijke verliezen voor de eerste maaltijd in 2015 en het vervolg in 2016 te bekostigen uit de reserves van de afdeling.

Zie voor details van uitgevoerde activiteiten de aparte tabel elders in deze Nivon-GrAs.

De aangevraagde bijdrage van Nivon landelijk t.b.v. de activiteiten kon maar voor de helft worden toegekend. Gelukkig was dit gezien de goede resultaten van verschillende activiteiten afzonderlijk geen probleem.

Het eindresultaat

De financiële positie van de afdeling is zelfs versterkt in het afgelopen jaar en uitstekend te noemen. Voor de cijfers verwijst ik naar de balans over 2014 resp. 2015.

Begroting 2016

Pas bij de Algemene Ledenvergadering op 6 maart a.s. zal het bestuur de begroting 2016 ter goedkeuring voorleggen. We hebben o.a. nog wat tijd nodig in te spelen op de per januari 2016 vernieuwde criteria en spelregels van het landelijk bureau/CB voor extra afdrachten, die pas onlangs bekend werden. Aanvragen worden voortaan getoetst aan specifiekere criteria die o.a. voortkomen uit het streven meer en vooral jongere leden te werven en de samenwerking met andere gelijkgezinde organisaties te bevorderen.

Hoe gaan we dit wetende bijvoorbeeld ons afdelingsblad, een van de grootste kostenposten voortaan financieren? Ieder nummer kost, incl. portokosten, globaal tussen € 500-560. Per jaar brachten we tot nu toe vier nummers uit. Eén daarvan (met alle ALV-stukken) kan betaald blijven uit de basisafdracht. Hoe verder met andere nummers? Een beperkte nieuwsbrief kost, i.v.m. de dan verplichte envelop, globaal evenveel. Wordt vervolgd, dus.

Het bestuur stelt voor gezien de nog ruime reserves van onze afdeling 2016 als een soort overgangsjaar beschouwen. De al voorbereide drie lezingen over de kwaliteit van welzijn (De Grote Transitie) in maart-april-mei gaan in ieder geval door, evenals de activiteiten van werkgroep Aan Tafel! en het repair café!

Greet Oostra, penningmeester

JAARVERSLAG 2015

2015 was een jaar vol oude, maar ook van nieuwe activiteiten. Het in Nederland afgekondigde Jaar van de Bodem werd door onze afdeling benut om als motto voor haar activiteiten te gaan dienen.

Het bestuur van de afdeling organiseerde in 2015 in het kader van het programma Eerlijk en Groen zeven activiteiten die alle de bodem als uitgangspunt hadden. De workshop Over de datum, een Wildplukwandeling met een ter plekke getrokken kruidensoepje in Assen, de wadlooptocht over het Groninger wad in de nazomer, een excursie naar een Permacultuurbedrijf, een presentatie over het Stadsproject Veerkrachtig Tuinieren van Transition Town Groningen en tot slot de workshop Consuminderen. Allemaal activiteiten die we als 'typisch' Nivon willen zien. In het afgelopen jaar werd ook de werkgroep Aan tafel! opgericht. De Herfstmaaltijd was het eerste seizoensmaal van Aan tafel! en werd zeer gewaardeerd. In totaal hebben de Eerlijk & Groen activiteiten in 2015 zo'n 90 mensen bereikt!

Daarnaast waren er gedurende het jaar de vaste groepen: de maandelijkse soos, de lees club, de lange afstand-wandelclub en het Repair Café. In het maandelijkse Repair Café in Assen zijn mensen welkom met kapotte spullen. Er wordt dan gekeken of het mogelijk is die ter plekke door vrijwilligers te repareren en dat lukt heel vaak. Daardoor hoeven veel apparaten en andere spullen niet weggegooid te worden en krijgen zo een tweede leven. Door garant te staan voor eventuele tekorten van het Repair Café helpt het Nivon mee aan het bevorderen van duurzaamheid.

We besloten een jaarthema te kiezen om als een kader te dienen waar binnen activiteiten gegroepeerd kunnen worden, mogelijk ook in samenwerking met andere organisaties. Daar gaan we gewoon mee door. Nieuwe actieve leden er meer bij betrekken, en vaker samenwerken met andere, verwante organisaties, dat blijft ons doel.

Herman Blom
Voorzitter

.....

Analyse ledenbestand afdeling Groningen-Assen

Op 1-01-2016 heeft de afdeling 762 leden. Op 01-01-2015 was dit 750.

Geslacht	1. Kind	2. Tiener	3. Jongere	4. 26-45	5. 46-65	6. 65+	7. onbekend	Totaal	Resultaat
Man	13	17	17	29	121	85	2	284	
Vrouw	14	12	26	55	228	134	5	474	
Onbekend		2	1	1				4	
Totaal Resultaat	27	31	44	85	349	219	7	762	

Werkgroep van Nivon afd. Groningen-Assen

Samen repareren, goed voor u, goed voor ons milieu!

Het is inmiddels een begrip in Assen, ons maandelijkse repair café! Onze werkgroep bestaat nu al 3½ jaar. In de MFA in de wijk Kloosterveen krijgen we veel medewerking, hoeven bijvoorbeeld geen zaalhuur te betalen, maar het blijft moeilijk de bezoekers daar heen te krijgen. Mogelijk gaan we dus toch nog eens verhuizen naar een andere wijk. De overstap naar het in september 2015 geopende Duurzaamheidscentrum in het Asserbos kon niet door gaan, omdat dat voor ons, vooralsnog te duur werd. Dat blijft toch erg jammer omdat we daar meer aanloop verwachtten, ook spontaan, van juist gezinnen die de kinderboerderij bij dat gebouw bezoeken. Ook hebben we als Nivon-vertegenwoordigers in Assen zo helaas minder contacten en samenwerking met de andere natuur- en milieuorganisaties die wel van daar uit hun activiteiten organiseren.

We zijn bezig de eigen website te verbeteren, en men kan ons vinden op facebook en twitter. En komen elke maand met een berichtje in de huis-aan-huiskrantjes en de lokale nieuwssites. En wat belangrijk blijft, al die posters en flyers door Assen heen, die we steeds vernieuwen.

De financiën zijn op orde: door alle medewerking en inventiviteit van binnen en buiten onze groep konden we afgelopen jaar gelukkig kostendekkend werken. En dat alles dank zij een heel enthousiaste stabiele vrijwilligersgroep. Er was dit jaar maar één afvalster, door toenemende gezondheidsproblemen.

We verwachten, wellicht op incidentele basis, ook café's te organiseren in andere wijken. Vanuit meerdere seniorencomplexen hebben we daar vraag naar gekregen. Al met al is er een duidelijk toenemende bekendheid van het Repair Café en de achtergrond ervan.

Greet Oostra
Repaircafe.assen@gmail.com
www.repaircafe-assen.nl

Jaarverslag eerlijk & groen activiteiten 2015

Voor het eerst werden onze Eerlijk & Groen activiteiten verbonden aan een thema. In onze keus sloten we aan bij 2015 als het Jaar van de Bodem.

Met dit thema als uitgangspunt werden het afgelopen jaar zeven activiteiten georganiseerd, met per activiteit een wisselend aantal deelnemers. In het totaal hebben we met de Eerlijk & Groen activiteiten in 2015 zo'n 90 enthousiaste deelnemers bereikt. In het eerste half jaar genoten de mensen die zich hadden aangemeld van de workshop Over de datum – een pleidooi tegen voedselverspilling. De Wildplukwandeling in Assen die afgesloten werd met een ter plekke getrokken kruidensoepje had veel belangstelling van een nieuw en jeugdig publiek.

Na de zomervakantie volgden een wadlooptocht, een excursie naar een Permacultuurbedrijf, een presentatie over het Stadsproject Veerkrachtig Tuinieren van Transition Town Groningen en de workshop Consuminderen, gegeven door Anja Kosterman die uit onze eigen gelederen komt.

En... Eerlijk & Groen richtte in 2015 de werkgroep Aan tafel! op, die elk seizoen voor liefhebbers een maaltijd serveert, bereid van lokale producten van het seizoen. De Herfstmaaltijd was het eerste seizoensmaal van Aan tafel! en werd zeer gewaardeerd.

2e keer Domelapad. 2015

Zondag 18 jan. 2015

Eika, Wietske, Anneke, Annie, Anne V. Louise, Ineke en Japke

We zijn met 9 wandelaars in plaats van 10, want Mieke haar kleindochter is vannacht geboren. We starten droog op het erf van een boerderij. het heeft de laatste tijd zo geregend, dat in de berm parkeren niet zo'n goed idee lijkt.

In de buurt van Bakkeveen treffen we Anneke in restaurant "de Stripe" ze loopt verder mee.

Na onze pauze blijft het gestaag, maar licht doorregenen. Gelukkig dat we niet zo'n lange tocht hebben en op tijd kunnen stoppen.

15 februari 2015

Eika, Wietske, Anneke, Anne, Mieke, Japke, Jos, Ryan, Annie, Gemma, Louise, Els.

Helaas heeft Ineke zich vergist in de zondag en komt ze niet. Het is ijzig koud bij vertrek en om die reden besluiten we van Steenwijk naar Wilhelminaoord te lopen in plaats van andersom, zodat we de wind in de rug hebben. Het is een prachtige tocht over landgoed "De Eese".

's Middags komt de zon erdoor en wordt alles nog mooier. Omdat dit het laatste traject is van de route gaan we lekker eten bij Chinees restaurant "Woe Ping" in Eelderwolde

15 maart

Mee: Eika, Wietske, Annie, Louise, Gemma, Anne N. Anneke, Mieke en Marten. Japke

De start was iets trager dan normaal, doordat iemand de verkeerde kant was opgestuurd door een voorbijganger. We starten weer bij het station in Steenwijk met een snelle kop koffie.

Terwijl we door het stadje lopen krijgen we toeristische informatie van Mieke. De lunch is in een oude boerenschuur, die ons beschut tegen de koude wind. Op het eind wacht ons een gezellige brasserie met heerlijke appelbollen.

19 april

Japke, Gemma, Louise, Annie, Els, Ineke, Jos, Ryan, Anne V., Eika, Wietske, Mieke, Marten, Anneke, Anne van N.

We rijden naar de parkeerplaats op een camping tussen Noordwolde en Noordwolde Zuid en vervolgens naar Driewegsluis. Wandelend langs het water lopen we richting de A 31. Vlak voordat we daar onderdoor gaan ontmoeten we Anneke en Anne, die de tweede helft meelopen.

Het gaat verder langs de Linde, een prachtig gebied. In Noordwolde aangekomen strijken we op een terras neer en gaan de chauffeurs de auto's ophalen, want iedereen vindt het wel ver genoeg geweest.

17 mei

Anne V. Anne van N. Annie, Jos, Ineke, Wietske, Japke, Louise.

Omdat er maar 3 auto's beschikbaar zijn en het door heen en weer rijden dan een lange dag wordt besluiten we met de bus naar Zuidlaren te gaan en via het Pieterpad weer terug naar de stad te lopen. Als we uit de bus stappen begint het te regenen en omdat we gelukkig nog op iemand moeten wachten gaan we eerst een kop koffie drinken.

's Middags pauzeren we nog even bij paviljoen Sassenhein op het terras. Anne gaat bij het Transferium met de bus naar Zuidlaren. De maand mei is toch de mooiste maand om te lopen met alles wat in bloei staat.

Juniwandeling is geen verslag van.

Septemberwandeling; er is een rondwandeling gemaakt in de buurt van Wehe den Hoorne.

Oktoberwandeling.

Wietske; Eika; Gemma; Louise; Els; Lenie; Ryan, Japke.

Anne en Anneke komen bij het beginpunt even koffie drinken; we parkeren bij een boer op het erf.

De herfstkleuren zijn prachtig, we lopen door Oosterwolde en dan door mooie heidevelden en bos naar Haulerwijk, waar we lekker bij kunnen komen in een leuk café.

Novemberwandeling

Deze wandeling is vanwege de slechte weersomstandigheden, zware storm en regen, niet doorgestaan.

Decemberwandeling.

Lenie; Japke; Louise; Gemma; Ineke; Ryan; Anne V. Els.

Vanwege het korte daglicht nemen we het traject, dat het dichtst bij de stad ligt. We parkeren auto's vlakbij Friesche Veen en rijden naar Sandebuurt. We lopen terug over Roderwolde, bezichtigen daar het prachtige kerkje en lopen door de Peizer Maden richting stad. Op dat stuk ontdekken we dat het minder handig is om een niet meer onderhouden route te lopen. We lopen een dijk op, maar na een half uurtje staan we voor een sloot, die te breed is om over heen te springen en moeten we weer terug. Gelukkig lopen we in bekend gebied en kunnen we de route gemakkelijk aanpassen. We komen langs een mooi boerderij van Natuurmomenten, waar we thee gedronken hebben.

Japke Kooistra

Programma eerlijk & groen activiteiten eerste helft 2016

Onze afdeling koos als thema van dit jaar Samen Duurzamer, een onderwerp waar Eerlijk & Groen goed mee uit de voeten kan. Daartoe benaderde de werkgroep drie gerenommeerde sprekers die graag hun lezing in Groningen willen geven. Allen zijn zij betrokken bij De Grote Transitie – het manifest van het Platform voor Duurzame en Solidaire Economie. Laat deze unieke kans niet voorbijgaan en meldt u in grote getale aan voor deze actuele en boeiende lezingen!

15 maart   Kapitalisme en de achteruitgang van de aarde, presentatie van Egbert Tellegen
Egbert Tellegen is socioloog, emeritus hoogleraar milieukunde (UvA). Auteur van Afscheid van het kapitalisme. Over de aarde en onze economische orde. Amsterdam University Press. 2014

Kenmerkend voor het kapitalisme is het streven naar voortdurende groei van de productie ten behoeve van het verdienen van geld en het scheppen van werkgelegenheid. De belasting van de aarde blijft daardoor toenemen. **Egbert Tellegen** pleit voor een andere economische orde waarin ondernemers op professionele wijze de belangen van consumenten en werknemers en de draagkracht van de aarde tegen elkaar afwegen.

Dinsdag 15 maart 19.30-21.30 uur
Humanistisch Centrum, W.A. Scholtenstraat 2, Groningen
Entree Nivonleden € 3.00 / niet- Nivonleden € 4.50
Verplichte aanmelding, via eerlijkenegroengras@nivonnoord.nl of 050 5417010

19 april   Energie, het is maar hoe je er mee omgaat, gepresenteerd door Dick Biesta en Kees Hogervorst
Dick Biesta is opgeleid aan de TU Delft en houdt zich momenteel bezig met het klimaat en duurzame energie.
Kees Hogervorst is opgeleid aan de TU Delft en momenteel zelfstandig adviseur duurzaamheid.

In hoog tempo verstoken we fossiele brandstoffen die in vele miljoenen jaren zijn gevormd. Daardoor raken deze brandstoffen uitgeput en neemt de uitstoot van kooldioxide schrikbarend toe. Dit laatste is door de levensbedreigende klimaatverandering met stip het grootste probleem. **Dick Biesta en Kees Hogervorst** zoeken met u naar mogelijkheden om te veranderen.

Dinsdag 19 april 19.30-21.30 uur
Humanistisch Centrum, W.A. Scholtenstraat 2, Groningen

Entree Nivonleden € 3.00 / niet- Nivonleden € 4.50
Verplichte aanmelding, via eerlijkengroengras@nivonnoord.nl of
050 5417010

17 mei   Zin en onzin van economische groei, presentatie van Paul Metz
Paul Metz is chemicus en econoom en heeft ruime ervaring met veel aspecten van management, advisering en lobby rond thema's van duurzaamheid. Hij is vrijwilliger bij het Platform voor Duurzame en Solidaire Economie.

Er wordt veel onzin beweerd over economische groei. Het Platform bestudeert en publiceert kritiek op en alternatieven voor begrippen als groei, welvaart, duurzame ontwikkeling. **Paul Metz** legt uit dat er snel een "grote transitie" nodig en mogelijk is die grote maatschappelijke ongelukken, zoals de huidige financiële en klimaat-crises, in de nabije en verdere toekomst kan voorkomen of tenminste verzachten.

Dinsdag 17 mei 19.30-21.30 uur
Humanistisch Centrum, W.A. Scholtenstraat 2, Groningen
Entree Nivonleden € 3.00 / niet- Nivonleden € 4.50
Verplichte aanmelding, via eerlijkengroengras@nivonnoord.nl of
050 5417010

1 mei   Voorjaarsmaaltijd van Aan tafel!
Op zondag 1 mei – de Dag van de Arbeid – serveert Aan Tafel! de voorjaarsmaaltijd. Schuif gezellig aan en neem gerust iemand mee. De introducee hoeft niet lid te zijn van het Nivon.

De maaltijd bestaat uit drie gangen, bereid met verse, niet perse biologische seizoensproducten uit de omgeving en zonder vlees. Afhankelijk van het aantal deelnemers zal de prijs van een maaltijd tussen de € 5 en € 7 zijn.

Een drankje komt voor eigen rekening.

De Voorjaarsmaaltijd wordt opgediend in Natuurvriendenhuis de Hondsrug in Noordlaren, op vijftien kilometer van de stad Groningen, bij goed weer prima te fietsen. Bovendien is daar alle gelegenheid voor een wandeling of spelletjes voor of na de maaltijd!

Locatie: Natuurvriendenhuis de Hondsrug, Duinweg 6 in Noordlaren
Datum & tijd: zondag 1 mei van 17.30 – 20.30 uur
Inloop vanaf 17.00 uur
Aanmelding is verplicht en kan tot uiterlijk donderdag 21 april.
Informatie / aanmelden: Nelleke Drukker eerlijkengroengras@nivonnoord.nl
/ 050 5417010

De NIVON leesgroepen in Groningen

In Groningen heeft het NIVON twee leesgroepen, een op de middag en een in de avond.

De beide groepen hebben elk een eigen coördinator: Thea Uiterwijk voor de middagsgroep, Donald Elsas voor de avondgroep. De omvang van de leesgroepen kan niet te groot worden, want de deelnemers komen samen bij de leden thuis. Beide groepen hebben op het ogenblik voldoende leden.

De groepen worden begeleid door Elsbeth Willemse. Elsbeth is lerares Nederlands in het middelbaar onderwijs. Zij bespreekt met ons de boeken die we lezen. We lezen alleen boeken die tot de Nederlandse literatuur worden gerekend, maar wel uit verschillende literaire perioden. De boeken worden door de deelnemers en Elsbeth als begeleidende docente voorgesteld en in samenspraak met Elsbeth vastgesteld. Elsbeth vraagt ons per bijeenkomst wat wij van het boek vonden en geeft dan een literaire toelichting. Er wordt geen voorkennis verondersteld. De leesgroepen zijn voor iedereen leuk.

We lezen vier boeken per jaar, twee vóór kerst, het herfst-trimester, en twee ná kerst, het lente-trimester. In het zomer-trimester komen we niet bij elkaar.

De middaggroep heeft voor 2015-2016 de volgende boekenlijst samengesteld:

Auke Hulst, De kinderen van het ruige land (18 september)

Ester Gerritsen, Een kleine miezerige dood (20 november)

R.J.Peskens, Twee vorstinnen en een vorst (19 februari)

M.H.Szekely-Lulofs, Rubber (22 april)

De avondgroep leest in 2015-2016:

Willem Elsschot, Kaas (1 oktober)

Adriaan van Dis, Ik kom terug (11 november)

Jan Vantoortelboom, Meester Mitraillette (26 januari)

'Bloedboek' van Dimitri Verhulst (4 april)

Voor beide groepen geldt, dat het NIVON-lidmaatschap een voorwaarde is voor deelname:

het gaat immers om een NIVON activiteit. De contributie bedraagt € 12,50 per trimester, dus € 25,00 per jaar.

Voor inlichtingen over de middaggroep kunt u terecht bij Thea Uiterwijk.

Zij is bereikbaar op e-mailadres leesgroepgras@hotmail.com

Voor inlichtingen over de avondgroep kunt u terecht bij Donald Elsas.

Hij is bereikbaar op e-mailadres delsas@xs4all.nl.

Nivon Soos in 't Feithhuis
Martinikerkhof 10
9712 JG Groningen

Verslagje over het jaar 2015.

Ook het afgelopen jaar was de Soos weer een plaats waar we op de eerste dinsdagochtend van elke maand met een gezellige, wisselende groep mensen bij elkaar kwamen.

Het bezoekersaantal varieert per keer van 8 tot soms 12 of meer personen, afhankelijk van weersomstandigheden, vakanties enz.

Alles draait om onderling contact, gezelligheid en het uitwisselen van gegevens over bijvoorbeeld reiservaringen, ge-

volgde cursussen of museum- bezoekjes. Ook worden er soms onderling afspraken gemaakt voor bepaalde activiteiten. Er zijn altijd wel gezamenlijke interesses om over te praten.

Bij mooi weer zitten we buiten op het terras, in 2015 uitgeroepen tot het mooiste terras van Groningen. Binnen is er voor ons een tafel gereserveerd waar je iets kunt bestellen voor eigen rekening.

Voor meer informatie kun je mailen of bellen naar:

Trijnie Riemeijer
t.riemeijer@home.nl
050-5790307

.....

Verslag Wintermaaltijd van Aan tafel!

Op zondag 7 februari waren meer dan 20 mensen naar de Hondsrug gekomen voor een winterse maaltijd. De sportievelingen die op de fiets kwamen moesten stevig trappen op de heenweg en werden na afloop naar huis geblazen. De tafeldecoratie was in winterse sfeer en bestond uit bruine papieren zakken geknutselde winterbomen en kronkelige wintertakken, een kerstroos met bescheiden bloemen, bloeiende sneeuwkllokjes en narcissen.

Aan tafel! heeft in een moment van helderziendheid een "antigriepsoep" op het menu gezet, met als belangrijkste ingrediënten selderijknol en sinaasappel! Een bijzondere en smakelijke soep. De hoofdmaaltijd bestond uit – hoe kan het anders – stampptot, en wel drie verschillende en niet traditionele stampptotten: een stampptot van bietjes en geitenkaas; een stampptot van boerenkool met blokjes oude kaas en een stampptot van zuurkool, abrikozen en cashewnoten. Daarnaast werd een rauwkostsalade van spruitjes en wortel gereserveerd. Lauwwarme stoofpeertjes met een toefje Turkse yoghurt sloten de maaltijd af.

Na afloop was er nog tijd om bij een kopje koffie of thee uit te buiken en na te praten. Al met al: een geslaagde en ontspannen middag.

De Lentemaaltijd staat gepland op zondag 1 mei, ook in de Hondsrug, maar dan 's avonds. Meer informatie elders in dit GrAsblad.

LEDENDAG REGIO NOORD

In Nivon Regio Noord zijn 7 afdelingen. Ze variëren van groot naar klein, hebben al of niet een volledig bestuur en organiseren activiteiten voor hun leden. Ook daarin is een grote variatie !

In de najaarsvergadering van 2015 heeft het Regiobestuur besloten om een LEDENDAG te organiseren, waarbij voor alle leden van de verschillende afdelingen enkele GEZAMENLIJKE ACTIVITEITEN worden aangeboden. Doel is het verbeteren van de onderlinge contacten.

Datum en tijd: zaterdag 9 april van 10.00 tot 16.30 uur

Plaats: Allardsoog
Jarig van der Wielenwei 42
9342 TC Een-west
Tel.: 0516-541347

Programma:

- 10.00 uur: Ontvangst met koffie/thee en gebak
10.30 uur: Geo-coaching rond Allardsoog
We gaan met behulp van een hand-GPSapparaat op zoek naar verborgen schatten.
12.30 uur: Lunch, aangeboden door de kookploeg van Allardsoog
13.30 uur: We rijden (me de auto) naar Veenhuizen om een bezoek te brengen aan het vernieuwde Gevangenismuseum.
14.00 uur: Rondleiding met een gids.
16.00 uur: Terugrit naar Allardsoog.
16.30 uur: Afsluiting.

Verder nog van belang:

- We vragen een eigen bijdrage van € 5,00 (te voldoen bij aankomst)
- Een verzoek aan de secretarissen van de afdelingen om het aantal deelnemers aan mij door te geven.
- Individueel aanmelden kan natuurlijk ook! **Graag voor zaterdag 2 april !**
- Doe dat bij voorkeur per mail: secretaris@nivonnoord.nl

We hopen veel leden te mogen ontmoeten !

Het Regiobestuur.

Activiteiten natuurvriendenhuis De Hondsrug

Voor 2016 staan de volgende activiteiten op het programma van De Hondsrug:

In het weekend van **23 en 24 april** wordt een **vader en zoon kampeerweekend** georganiseerd, bedoeld voor vaders (of moeders) en zonen (of dochters) die een avontuurlijk en stoer weekend willen kamperen. De tenten worden opgeslagen op het trekkersveld. Het programma is nog niet helemaal bekend, maar koken op houtvuur, een speurtocht in het donker, vuur maken of andere spannende avonturen kunnen zo maar op het programma staan. De doelgroep is vanaf ongeveer 6 t/m 12 jaar. Houdt u onze website goed in de gaten voor het definitieve programma. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen via lukasvelde@hotmail.com

Op **zaterdagavond 18 juni** vindt een **midzomernachtwandeling** plaats, voorafgegaan door een presentatie in de grote zaal. Inlichtingen zijn te verkrijgen via m.wetsteijn@ziggo.nl
Op **zondag 25 september** vindt voor de tweede keer de **Hondsrug** plaats, een loopevenement voor jong en oud over een prachtig parcours. Er kunnen rondes worden gelopen van 3 kilometer. De maximale afstand is 12 kilometer. Inlichtingen via m.wetsteijn@ziggo.nl

Oproep voor vrijwilligers op De Hondsrug

Lijkt het je leuk om je in te zetten voor De Hondsrug? Wil je gastgericht bezig zijn of ligt plannen en organiseren je goed?

We zoeken **mensen die hun talenten en ervaring willen inzetten binnen een enthousiast team.**

Op dit moment hebben we **vacatures** voor de volgende functies:

- Coördinator medewerkerszaken
- Coördinator communicatiegroep
- Aanmeldingssecretaris
- Beheerder Paviljoen Eszicht
- Financieel medewerker
- Medewerker activiteiten
- Huiswachten

Meer over onze vacatures vind je op de website www.natuurvriendenhuisdehondsrug.nl

Meer informatie: Ineke Planken, hondsrug@nivon.nl

Activiteiten 2016

Het Hunehuis

Datum aan/ vertrek	Naam activiteit	Soort verzorging	Info over inhoud bij	Begeleider en/of organisator	Prijs lid / niet lid	Minimaal maximaal aantal
		<i>vol.verz. = + lakenpakket</i>			<i>incl. TB</i>	_____
Week 9 (28) 29 feb-4 maart	Museumdagen Hunehuis.Museum zelf betalen of museum jaarkaart	Volledige verzorging +vervoer, + rondleidingen.	Mieke de Jong 0575-546693 mjedejong@ gmail.com	Mieke de Jong, Wim Zwaan.	€299 / 329 <i>gratis extra nacht van zo/ma zonder verzorg)</i>	8 max. 20
Weekend Week 13 1-3 april	Tekenen en schilderen op locatie	Volledige verzorging incl. lakenset	Jet Violier jetviolier@ hetnet.nl	Jet Violier	€124/140 <i>Excl. gebruik materialen</i>	Max:14 pers.
Week 14 4-7 april	Wandel 4- daagse in de NIVON- wandel maand. 2 middellange en twee dagwandelingen	Volledige verzorging.	Cor en Marijke den Heijer, tel: 071- 5411767 cm.denheijer@ online.nl	Doky	€144 / €166	12 max 20
Week 16 18- 22 april	Schilderen olieverf met water	Volledige verzorging incl. alle materialen	Lammert Kootstra 0591- 361867	huiswacht	€235 / 267	12 max 20
Week 16 18-22 april	Speksteen bewerken	Volledige verzorging	Geesje van der Korff 06-38138984	huiswacht	€268 / 299	4 max 12

Opgeven via www.hunehuis.nl of via hunehuis@nivon.nl
of bel **088-0990981**

Natuurvriendenhuis

Allardsoog:

Jarig van der Wielenwei 42, 9343 TC Een
West

MIDWEEK VOGELSKIJKEN

18 – 22 april 2016

Interessante gebieden bezoeken op
zoek naar vogels! Vogelaars als gidsen in
prachtige natuur!

Prijs Nivonleden € 195 anderen € 220
inclusief overnachtingen, toeristen
belasting, alle maaltijden, koffie/thee,
drankje/hapje, gidsen en rondleidingen.

MUSEUMMIDWEEK

14-18 maart 2016

Gebruik deze midweek voor een bezoek
aan de belangrijkste Noordelijke Musea
Groninger Museum, Drents Museum,
Fries Museum. Ook andere interessante
musea komen ook aan bod!

Prijs Nivonleden € 195 anderen € 220
(inclusief overnachting, toeristenbe-
lasting, alle maaltijden, koffie/thee en
drankje/hapje). Museumjaarkaart is
geldig, entrees zijn niet in de prijs opge-
nomen.

Meld je aan bij **Marion Stam**
088-099-09-71 of allardsoog@nivon.nl.

NIVON ADRESSEN EN NUTTIGE GEGEVENS

Voorzitter	Herman Blom	T. van Leeuwenlaan 15, 9731KH Groningen voorzitter.groningen@nivonnoord.nl	050-5734924
Penningmeester	Greet Oostra	Hunsingostraat 105, 9405 EV Assen penningmeester.groningen@nivonnoord.nl	06-38396811
Secretaris		secretaris.groningen@nivonnoord.nl	
Algemeen lid	Nelleke Drukker	Bottemaheerd 15 9737 NA Groningen eerlijkengroengras@nivonnoord.nl	050 5417 010

Red. Nivon-GrAs	Niels Kristensen	nivongras@nivonnoord.nl	050-5256241
Leden- administratie	Niels Kristensen	ledenadministratie.groningen@nivonnoord.nl	

Activiteiten-coördinatoren

• Japke Kooistra	Lange afstandswandelingen	japke@home.nl	
• Trijnie Riemeijer	Senioren-Soos	t.riemeijer@home.nl	050-5790307
• Thea Uiterwijk	Middag-leesclub	leesgroepgras@hotmail.com	050-5343062
• Donald Elsas	Avond-leesclub	delsas@xs4all.nl	0596-551831
• Greet Oostra	Repair Café Assen repaircafe.assen@gmail.com www.repaircafe-assen.nl		06-38396811

Nivon Regio Noord

Voorzitter	Bert Rosien	Mozartlaan 232	8031 EX Zwolle	06 526385535
------------	-------------	----------------	----------------	--------------

Betaling afdelingsactiviteiten

Inschrijving op betaalde activiteiten zijn geldig als het geld door de penningmeester is ontvangen op Postgiro NL20 INGB 0000 9178 62 t.n.v. Nivon afd. Groningen. Entreegelden worden ter plekke betaald. Verrekening van groepsonkosten wordt onderling geregeld.

Nivon landelijk bureau

Aan- en afmeldingen en adresveranderingen aub doorgeven aan het landelijk bureau.
Ledenadministratie Plantage Middenlaan 2F 1018 DD Amsterdam of leden@nivon.nl
Telefoon: 020 4350700, Fax: 020 6376533 E-mail: info@nivon.nl, site: www.nivon.nl

De Nivon-GrAs wordt gedrukt en afgewerkt door de stichting NOVO.

Kopij Nivon-GrAs

Volgende kopijsluitingsdatum Nivon-GrAs: zaterdag 23 april 2016

Afmeldingen en adresveranderingen a.u.b. doorgeven aan:

Nivon Landelijk Bureau, Ledenadministratie
Hilversumsestraat 332, 1024 MB Amsterdam

Liever een digitale NivonGrAs?

Voor de afdeling is een digitale versie interessant want een kostenbesparing, en het spaart papier. Bent u geïnteresseerd, meld u dan aan. De Nivon-GrAs zal als pdf naar uw e-mail adres gestuurd worden.

Aanmelden op het e-mail adres:

**ledenadministratie.groningen@
nivonnoord.nl**

Wilt u in uw aanmeldingsmiltje dan ook uw naam en adres zetten zoals dat op de adressticker van de papieren NivonGrAs staat, dan gaan we ervoor zorgen dat u niet ook nog een papieren exemplaar krijgt.